

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoR/9/2024
Identifikačné číslo spisu:	4321204322
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4321204322.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. E., narodený XX. A. XXXX a A. E., narodená XX. A. XXXX, obaja bytom ako matka, v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, pracovisko Želiezovce, deti rodičov: matky C. K., narodenej XX. O. XXXX, Z. X., G. XXX/XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Ing. Ivan Katona PhD., LL.M. - advokátska kancelária s.r.o., Nové Zámky, G. Czuczora 4, IČO: 51 816 865, a otca M. E., narodený XX. O. XXXX, štátny občan A., bytom R., O.C. S. XX-XX, S. XX, J. XXX, X., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6P/177/2021, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 10. októbra 2023 sp. zn. 11Cop/103/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom zmenil podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) na odvolanie otca rozsudok Okresného súdu Levice (ďalej len „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) z 5. decembra 2022 č. k. 6P/177/2021-341 v napadnutých výrokoch IV. a V, ktorými bol upravený styk otca s maloletými deťmi. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

2. Dňa 11. marca 2024 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie otca z 26. februára 2024, v ktorom uviedol, že „obdržal rozsudok, ktorý bol prijatý v novembri 2023 na základe nepravdivých tvrdení“. Po opise skutkových okolností otec ďalej uviedol, že „hoci otcovia nezvyknú vyhrávať spory starostlivosti o deti žiada, aby súd urobil výnimku a dovolil, aby si obe svoje deti priviezol domov zákonným spôsobom“.

2.1. Uznesením Okresného súdu Levice z 15. apríla 2024 č. k. 6P/177/2021-616 bol otec vyzvaný, aby

v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia písomne doplnil podanie, doručené Okresnému súdu Levice 11. marca 2024 tak, že: 1/ uvedie, či svojim podaním mienil podať dovolanie voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave alebo ide o jeho vyjadrenie k danej veci, 2/ ak mienil podať dovolanie, aby uviedol, aké rozhodnutie napáda a v akom rozsahu, 3/ uviedol z akého dôvodu dané rozhodnutie napáda a považuje za nesprávne, 4/ uviedol dôvody dovolania a čoho sa domáha, 5/ doplnené dovolanie podpíše a datuje. Prvoinštančný súd otca poučil, že v zmysle ustanovenia § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a tiež, že dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Zároveň ho poučil, že ak v dovolaní potrebné náležitosti nebudú doplnené, dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. e/ Civilného sporového poriadku odmietne

2.2. Na výzvu súdu, ktorá bola otcovi riadne doručená 13. júna 2024, písomne nereagoval. Následne súd prvej inštancie uvedené podanie posúdil ako dovolanie otca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 10. októbra 2023 sp. zn. 11Cop/103/2022 a predložil predkladacou správou z 22. júla 2024 vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie otca treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 prvá veta CSP) dovolací súd uvádza:

4. Podľa § 429 ods. 1, 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

5. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Citované ustanovenie predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

6. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, schváleného Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

7. V danom prípade odvolací súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v dovolaní napadnutom rozsudku z 10. októbra 2023 sp. zn. 11Cop/103/2022 účastníkov konania riadne poučil o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Napriek náležitému poučeniu otca odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí, je z obsahu spisu zrejmé, že spísal dovolanie sám, nepreukázal zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázal zodpovedajúce právnické vzdelanie, oprávňujúce ho na spísanie dovolania (§ 429 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 468 CSP).

8. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP), pretože otec ako dovolateľ nie je v dovolacom konaní zastúpený advokátom a nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP pričom dovolateľ bol o uvedenej podmienke dovolacieho konania riadne poučený. Na tomto základe dovolací súd dovolanie otca podľa § 447 písm. e/ CSP odmietol pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania spočívajúcej v nedostatku právneho zastúpenia bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

9. Pozornosti dovolacieho súdu neušlo ani to, že dovolanie je potrebné odmietnuť aj z dôvodu, že je podané oneskorene.

10. Podľa § 427 ods. 1 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

11. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 121 ods. 3, 4, 5 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť, to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bolo doručené elektronicky 27. októbra 2023 právnej zástupkyni otca v odvolacom konaní - advokátke Mgr. Gabriele Novákovej (doručenka na č. l. 565 spisu). Zákonná dvojmesačná lehota na podanie dovolania uplynula 27. decembra 2023 (streda). Dovolanie (podanie otca z 26. februára 2024) bolo podané na poštovú prepravu 8. marca 2024 (obálka na č. l. 615 spisu). V spore nebolo vydané opravné uznesenie, a preto nepripadá do úvahy použitie ustanovenia § 427 ods. 1 (veta druhá) CSP.

14. Podľa § 447 písm. a/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak bolo podané oneskorene.

15. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie otca odmietol podľa § 447 písm. a/ CSP ako podané oneskorene podané a tiež podľa § 447 písm. e/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.